

G O S P O D A R.

Mesečen časnik

za kmetijstvo gospodarstvo in obrtnijstvo.

Izdaje ga

C. K. KMETIJSKA DRUŽBA GORIŠKA.

List 5.

V GORICI MESCA NOVEMBRA 1863.

Tečaj II.

GLAVNI ZBOR

c. k. kmet. družbe 21. sept. t. l. v Tominu.

Sejni zapisnik.

(Dalje.)

Dr. Lavričev govor, ki je bil poslušavcom močno všeč, je Nesloveneom ob kratkem prestavil in razložil dr. Tonkli. — Potem je bral tajnik sporočilo osrednj. odbora po italijanski, prof. Marušić po slovenski; priloženo je temu zapisniku spo-
dej pod D.

Kot posnetek s tega sporočila je predložil predsednik te-le stvari:

- a) Potrdilo naj bi se, kar je sklenil glavni odbor v seji od 25. avgusta t. l. zastran opravištva podružnič. *)
- b) Slovenski list, „Umni Gospodar,“ naj bi nadalje zatrdno izhajal, potem ko so bili prvi 3 listi, za poskušnjo izdani, tako dobro sprejeti, da gre misliti, da

*) Kaj več o tem priložiti.

mu je življenje (obstoj) zagotovljeno, zlasti, ker bo, ako, in kolikor bo treba pod-pore iz družbične denarnice dobival, se ve, da za zdaj mora še ostati, (kar se ob-sežaja (prostora) in izhajanja tiče) sploh vse, kakor je bilo do sed mal.

c) Slovenski koledar pa, ki ga je kmet. družba dve leti izdala, naj bi se več ne izdajal, ker bo lahko „Umni Gospodar“ vse to, in še več prinašal, kar bi bilo sicer za koledar namenjeno, in ker imajo že Slovenci več družil, dobrih, in že vdomačenih koledarjev in pratik, ki njih potrebam popolnoma zadostujejo; kar se je teh let za koledar potrosilo, naj bi se za naprej raji za časnik obrnilo.

Ko se je posvetovanje o teh rečeh pričelo, je razodel prof. in vrednik *Marušič* željo, da bi se vredništvu na voljo dalo, v predelek za „razne reči“ ne le take tvarine (spisov) jemati, ki se saj kolikaj na kmetijstvo nanaša, temuč tudi, kar si bodi družega, ako ravno ne spada prav v kmetijstvo ali obrtnijstvo, česar je pa vendar treba, da bo list braveom sploh všeč, in da se zlasti prikupi kmetom, za ktere se prav za prav piše, in da bo ob enem tak, da se bo po njem ljudstvo sploh podučevalo in se mu um vedril in bistril. Želel je na dalje vrednik, da bi se list dvakrat na mesec izdajal.

Dr. Lavrič podpira vrednikov nasvet, spoznavši, da to bo kmetu močno všeč, ako bo videl, da časnik, ki mu ga ponujamo, govori tudi o srenjskih (komunskih) deželnih in družil rečeh, ki njega zadevajo, in zbujaajo v njem radovednost in veselje do branja.

De-Torre pravi, da nima vzroka, da bi se tem željam in nasvetom ustavljal, sosebnost, ako se gleda na to, da v celi naši (goriški) deželi ni družega slovenskega časnika, zun „Umni. Gosp.“, medtem ko Lah ima časopisov na kupe, iz kterih zajema lahko, kjer in kolikor hoče, takih reči (novic), ki ne segajo v kmetijstvo, in je torej zadovoljen, da mu kmetijska družba v laškem časniku „Atti e memorie“ zgolj kmetijsko-obrtnijsko robo podaja.

Zbor sprejme enoglasno vrednikove nasvete: Privoli, da sme vredništvo slovenskega lista v predelek: „razne reči“ tudi nekmetijske stvari jemati, in naroči glavnemu odboru, da naj se zastran tega z vredništvom pomeni, in mu določi meje, med kterimi naj bi se sukal; določi časniku en goldinar naročnine na leto s poštnino vred, toda udom kmetijske družbe, ki želijo dobivati samo „Umnega Gospodarja“, laških „Atti e memorie“ pa ne, ni treba nič plačati, kakor tudi laški družniki za italijanski časnik nič ne plačujejo.

Potem je prišlo nekaj na vrsto, kar naše slovenske brave menda le malo zadeva, namreč pritožba zadevajoča tisti davek (takso), kadar se kaj le z besedo (brez pisanega kontrakta) v najem (na fit) da, - pritožba, ki bi jo bil imel osrednji odbor po sklepu najnega zbora do ministerstva odpraviti, česar pa ni bil storil, ker je bilo vpeljanje omenjenega davka precej potle odloženo (odneseno).—

Ker je družnik, g. Dottori (je rekel predsednik) odboru očital, da ni prav, da je (odbor) od pritožbe odstopil, češ, da ni še gotovo, da vzame vlada zapoved zastran imenovane takse nazaj, da je torej, akoravno ni taksa za zdaj še vpeljana, vendar je treba se zoper njo za časa pritožiti: zdi se odboru primerno, to slavnemu zboru predložiti. Razsodite, gospoda, pravi, ali smo prav storili, da smo pritožbo za-držali, ali ne, in ali se ima dotični sklep majnega zbora (da naj se pritožba na-pravi in ministerstvu poda) pri vsem tem spolniti, da si ravno je vpeljanje takse odloženo.

Dr. *Premierstein* opazi (meni), da, kar je c. k. okrajno vodstvo (direkcija) denarstva zastran te takse, ki je poprej ni bilo, zapovedalo, bi ne bilo veljalo, ker to bi bilo nekaka nova postava; postave dajati, pa nima nihče pravice, razun državnega zbora na Dunaji in Njega Veličanstva, cesarja. Ker je bila tedaj zapo-ved zastran tiste takse preklicana, je to znamenje, da so gospodje, ki so bili to zapovedali, svoj pogrešek (faler) spoznali in zato postavo brž umaknili. Po tem ta-kem bi ne bilo treba se pritoževati zastran nevarnosti, ki nam več ne žuga.

Potem ko se je še marsikaj o tem govorilo, in se je bilzlasti Dr. *Kovačič*. za pritožbo, da je še vedno potrebna, potegnil, bilo je z večino glasov sklenjeno, da naj se sklep majnega zbora na tanko spolne.

Bralo se je nadalje pismo družnika Dottorita, v katerem naznanja, da okraj-na gosposka monfalkonska, ker se ji morebiti pozdeva, da bi utegnili prignati ovčjih čed od Sezane in iz Istrije, je razposlala oznanilo, da je posestnikom paš-nikov dobičkarja po tujih čedah prepovedana; da ta prepoved je bila sploh z veseljem sprejeta, in celó tisti, ktere zadeva, da se ji ne ustavljajo, in da so raz-drli pogodbe z ovčarji storjene; da pa, kar je monf. gosposka storila, ne bo imelo popolnega vspaha, t. j. ne doseže namena, ako je ne bodo tudi druge okrajne obla-sti posnemale in podpirale; da bi bilo tedaj treba, da bi, ali deželni odbor, ali cesarske (vladne) oblasti naravnost kaj takega zavkazale, da se nimajo goniti iz takih dežel, o kterih se je bati, da bi ne bile kužne, ovčje čede, kakor je navada, da jih nekteri dobičkarji (špekulanti) vsako leto priganjajo.

Ko se je začelo posvetovanje, ali bi imela kmetijska družba kaj storiti, v ta namen, da bi tudi druge okrajne gosposke izgled monfalkonske posnemale, se je oglasil gosp. okr. predstojnik *Grossmann* in je dokazal, da, kar se sloven-skih krajev tiče, ni treba v tem oziru nič storiti. Torej se je prestopilo na dnevni red.

Preden se je lotil zbor družih reči, ki so bile na vrsti, je naznanil pred-sednik, da se mu zdi primerno poslužiti se tiste slovesne priložnosti za podelo-vanje častnih znamenj (medalj), ki so bile to poletje v hamburški razstavi goriš-kim razstavecem prisojene, rekoč, da praznična ta podelitev naj bi pričujoče kme-

tovavec k posnemanju razstavev spodbadala, obdarjencom samim pa na veči čast bila. Prebralo se je tedaj pismo vis. ministerstva za kupčijstvo, s katerim je bila poslana z dotičnim diplomom vred bronasta medalja *Janezu Licenu* iz Rihemberga za roj, in drug pohvalni diplom za g. *Hektorja vit. Ritter-ja*, ki je bil razstavil rajž. Potem ko so se te pisma poslovenile, bilo je vse skupaj izročeno tajniku, g. Parkarju, da naj imenovanima gospodoma pošlje, kar jima gre.

(Dalje prihodnjič.)

Priloga D.

Glavni odbor naznanja, kako je od poslednjega majnega do tominskega zbora službo opravljal.

Častiti družniki!

Ker je glavni odbor c. k. kmetijske družbe goriške danas v prvo tako srečen, da zamore v slovesnem zboru svojim udom, slovenskim sosedom, razlagati, kar je po svojem prizadevanji dosegel, bi ne bilo mord nespodobno, ko bi se enmalo daljši v poprejšne čase nazaj ozrl, in kazal, kako se je ti naši družbi godilo, kaj je dosegel delala, kaj in koliko dosegla. Ali, ko bi hoteli pripovedovati, kaj se je nekdaj godilo, bi se nam lahko, in po pravici očitalo, da čas krademo tistim, velikov imenitnim in potrebnim rečem, ki jih imamo za danas na vrsti, da se o njih pomenimo. Omenjeno bodi le toliko, da naša družba, ktera je lani samih 385 pravih družnikov štela, šteje jih letos 465 brez častnih in dopisujočih. — Marljivost podružnic se je zbudila, in spodobi se, da tukaj očitno pohvalimo podružnici kapolonško in in monfalkonsko in pa podružnična načelnika (glavarja) tominskega, prič. gosp. Tomaža Rutarja, fajmostra na Mostu, in gradiškega, žl. g. Jož. Del-Torre-ta iz Romans-a, ki sta pri vsaki priložnosti prizadevanje glavnega odbora podpirala. Želeti bi bilo, da bi se tudi vse druge podružnice tako obnašale, in v ta namen je Vaš odbor v seji 11. avg. t. l. nekaj sklenil, kar se Vam danas predloži za potrdbo.

Prav močno je vso družbo razveselilo to, da so ji nektare srenje (komuni) ali županije kakor udje pristopile, ali se saj na družbin časnik naročile. Po tem je družba naša spoznala, da vejo (županije) njo in njeno prizadevanje ceniti in spoštovati, in, ako ravno ni med temi županijami do sedaj še nobene slovenske *), smo vender prepričani, da ni pomanjkanje dobre volje krivo tega, da so slovenske

*) Zdaj pa so že nektare.

županije tako mrzle, ampak le to, da je naša družba in nje imenitnost za kmetijstvo po slovenskih strahih še premalo znana; upamo pa, da nam bo novi naš slovenski časnik, „Umni Gospodar“ tudi med županijami slovenskimi veliko družnikov privabil.

Vaš odbor shaja se redno vsako toliko, in ta današnji glavni družbin zbor, je že drugi zunaj mesta, na kmetih. Mnogovrstne stvari, ki so se v poprejšnjih zborih (ali sejah) pretresale in preudarjale, so se po (laškem) časniku naznanjale, in odbor je prav vesel, da po seh mal bo tudi slovenskim prebivavcom te naše goriške dežele mogoče zvedeti vse, kar družba dela, in kako se kmetijstvo zboljšuje in napreduje. Vse to pa bojo Slovenci lahko pozvedavali po svojem posebnem, v slovenskem jeziku pisanem časniku, t. j. po že omenjenem „Umnem Gospodarji.“

Kar se tega slovenskega časnika tiče, ne dvomi (evibla) Vaš odbor, ako sodi po tem, kakó je bil, kedar je začel izhajati, prijazno sprejet, da se jih zadosti, in sicer toliko naročnikov (braveov) nabere, da bo družbi mogoče še na dalje izdajati ga. Toraj vabimo vse, katerim je mar za materni jezik, in za prid našega ljudstva, da naj se zanj oglasijo. Odbor je od svoje strani vselej pripravljen podpirati ga na družbine stroške, ker je prepričan, da se bo s časom ne le sam (t. j. po obilnih naročnikih) vzdrževal, temuč tudi družbi toliko dobička prinašal, da bo mogla vredniku za njegov trud kaj plačati. — V ta namen Vam misli odbor danas nekaj nasvetovati zastran slovenskega koledarja, ki ga je naša družba že dve leti, t. j. l. 1862 in 1863 za poskušnjo na svetlo dala, da naj bi se namreč ta koledar več ne izdajal.

Ker je Vaš odbor nadalje dolžan dati rajtengo o tem, kakó je izpolnil in izpeljal, kar se je v zadnji glavni seji 28. maja t. l. v Gorici sklenilo, naznanjamo, da nobeden takratnih sklepov ni bil zanemarjen, in da je bilo posebnim odborom naročeno, da naj tiste sklepe preiskujejo in preudarjajo, in kar se jim bo prav zdelo, naznanijo. Bili so pa te-le sklepi v zadnjem zboru sprejeti: Naj bi se napravila *pomočna denarnica* (Aushilfskasse), iz ktere bi kmetovavei denarje na posodo jemali; naj bi se za Monfalkon *živinski zdravnik* v službo vzel; in naj bi se storil začetek z *vzajemnim zavarovanjem živine*. Sklenjeno je bilo tudi, da naj bi se napravila ojstra *pritožba* zoper to, da se je imel *priklad* (taksa) tudi *od ustnih* (samo z besedo sklenjenih) *najemnih ali zakupnih pogodb*, (t. j. ne pisanih, ampak le z besedo narejenih kontraktov, kadar se kaj na fit ali v štánt dá) vpeljati. Toda, ker je bilo vpeljanje tega priklada brž potem odloženo, se je zdelo odboru (in je v seji 9. jun. t. l. tako sklenil), da take pritožbe ni več treba. Ker je pa ojstra dolžnost odborova, spolniti, kar se v občnih zborih sklenc, in, ker je nekdo izmed naših družnikov rekel, da ni prav, da je odbor od pritožbe odstopil, se Vam tudi ta zadeva predloži, da jo potrdite.

Poznavši važnost razstav kmetijskih pridelkov, ni prezrla in zanemarila naša družba priložnosti, ki so se ji ponudile, in dè ji dobro, da so bile našim pridelkom, kakor poprej v Londonu in na Dunaji, tako uni dan-le v Hamburgu in zdaj v Trstu darila prisojene.

S tem tedaj, zdi se Vašemu odboru, da je svoje dolžnosti spolnil, dasiravno se ni manjkalo težav, katerim se je moral vpirati. Prej ko se pa poslovi, si ne more kaj, da bi ne omenil goveje kuge, ki razsaja po sosednih deželah, in vsem gospodarjem priporočil, da naj si, kolikor morejo, prizadevajo, da svojo živino nadloge obvarujejo, in, ko bi se kako govedo stožilo, naj to brž gosposki naznanijo.

Gospodarske izkušnje.

(Kako se prežene iz žita duh po plesnjevem?) Nek izkušen kmetovavec odjemlje žitu plesnjevitost s tem, da ga z ogljenim prahom (od oglja) meša. Tako zmešano pusti žito dva tedna. Potem ga zveje, da ga prahu očisti, in duha po plesnjevitosti ni več. Moka iz takega žita je taka, da boljši ne more biti. Vedeti pa je treba, da to delo mora biti storjeno, kadar ni vreme ne pregorko, ne premrzlo; zlasti ne delaj tega, kadar je zmrzal.

(Kako se da za skednje (ali gumna) dober tlak narediti?) Vzemi dva dela živega jappa, en del pepela od premoga (kamenega ali zemeljskega oglja) in en malo ilovice, namoči vse te reči z vodo, in pusti to zmes kakih osem ali deset dni stati; konec tega časa premešaj skoz 3-4 dni to malto na novič, da postane voljna in da se sprijema. Potem začni narejati tlak. Blato ali malto pa namaži in razvléci po tleh kaka dva palca in pol, ali tri palec na debelo, in povaljaj vsej kakor se tiče. — Za to delo pa odloči naj gorkejši letni čas, in ne hodi na tlak, dokler ni prav prav suh.

RAZNE REČI.

Nadžkofjske zadeve.

— Še le zdaj je dano „Umn. Gospodarju“ vpisati v domačo kroniko (le-topis) veselo novice, ki se je ravno, ko je oktobrov list izpod tiskavice prišel, po mestu in deželi ko blisk razlegala: Njega Veličanstvo, presvetli cesar so blagovolili podeliti milostl. našemu knezo-nadžkofu dr. Andreju Gollmayrju visoko čast tajnega svetovavstva. Po tem takem jim gre zdaj naslov (titelj) „ekscelencija“ (t. j. prevzvišenost). S tem nenavadnim počestvenjem svojega višega pastirja se ne le duhovni in verni goriške nadškofije ponašamo, temuè tudi kmetijska družba si šteje to poslavljenje enega izmed nar. imenitnejših svojih družnikov v veliko čast. — 9. t. m. so se podali Nj. ekscelencija v Trst opraviti v pričo g. Namestnika dotično prisego.

— Prestavljeni ali na novo službo zadobili so sledeči duhovni: Gosp. *Leop. Vuk* iz Koprive v Šempas; g. *Cetul*, namenjen za v Karmín, gre v Koprivo; g. *Sanc*, pomočnik v Opáčjeselah, se podá začasno v pokoj; na njegovo mesto pride g. *Pet. Vuga* novomašnik; g. *Jan. Rejic* (novom.) za koop. in učitelja v Št. Ferjan; g. *Jan. Gaberjevčič* (novom.) v Prvačino za pomočn.; g. *Jan. Visintini*, spovednik na sv. Gori, gre v Fleano; g. *Jan. Vecchietti*, dosedaj v začasnem pokoji, v Karmín za Delmestri-ovega beneficijata.; gg. *Štef. Škodnik*, kapelan na Vrhovlji, *Jož. Torkar* v Vedrijanu in *Ant. Trevisan* v S. Kancijan u grejo v začasni pokoj. Umrli je g. *Scetlič Ant.* v Fleani.

— Učitelji so ti-le prestavljeni in vmestjeni: G. *Vodopivec* iz Medeje v Kobarid; g. *Černic* iz Kobarida v Medejo; g. *Urbančič* v Mercan.

Druge domače vesti.

— Ko je bil uni mesec prevzv. g. Namestnik tržaški tukaj, so ga neki sosebnó šolsko-narodske in kmetijske zadeve mikale. Obiskal je ne le brajdo kmet. družbe, temuč tudi ajlantovo (božjega drevesa) sadišče normalnega učitelja g. Jern. Radica-ta poleg solk. ceste. — Šole pride drugi pot obiskat.

— 23. oktobra ob 7 $\frac{1}{2}$ u. zveč. je prišla, popotovaje iz Italije v Prago, cesarica *Marija-Ana* (Ferdinandova) v *Gorico* in je prenočila pri „3 kronah“. Drugi dan ob 7 $\frac{1}{2}$ u. zjutr. je zopet odrinila.

— O priložnosti, ko se je 18. okt. t. l. 50letnica velike bitve pri Lipskem (l. 1813 zoper Napoleona I.) obhajala, je bil predsednik tukajšne c. k. okrajne sodnije g. *Dom. Poliso* poslavljen. Podeljen mu je bil red železne krone tretje vrste. Gosp. predsednik je bil namreč v francoskih vojskah častnik (oficir) in je šel uni dan k praznovanju v Lipsko.

— Deželni odbor je dobil, ni davno tega, odpis na dvoje predlogov deželnega zbora. Prvi je zadeval *slovenski in italijanski jezik v šolah*, da naj bi se namreč memo nemškega enmalo več obrajtala; drugi pa *napravo kmetijske šole v Gorici*. Iz ministerstvenega odpisa se da posneti, da, kar se deželnih jezikov v šolah tiče, ostane vse kakor je. Kmetijska šola pa se napravi, brž ko bodo spolnjeni nekteri pogoji (kondicijoni), ki so v odpisu naštetí.

— Naše šol in zavodov (institutov) bogato mesto je že zopet vse živo šolske mladine; vendar pa se ni letos ne za gimnazijo, ne za viši realko toliko učencev oglasilo, kakor poprejšnih let. Začetno peto mašo ste imele gimnazija in normalka skupaj dne 3., osrednje duh. semenišče (seminar) 4., viši realka 6. t. m.

† Umrli je 7. t. m. zvečer g. *Jan Juretič* gimnazijski profesor v pokoji, kteremu se ima dober del naših rojakov srednje starosti za svojo izobraženost zahvaliti. Bil je rajniki tudi marljiv ud glavnega odbora kmetijske družbe.

V nedeljo, 8. t. m. je obhajala tukajšna „čítavnica“ prvo obletnico svojega začetka. Odprla se je namreč lani 10. novembra zvečer.

— Te dni so prišle tukaj v Gorico na svetlo podučne in kratkočasne bukve „*Goriški letnik za čitatelje (bravce) vsacega stanu.*“ Spisal jih je *Fr. Zakrajšek*, profesor na tukajšni viši realki. Dobivajo se pri Soharji; cena jim je 1 gld.

Kaj dela državno svetovavstvo (zbor)?

Uni krat je pravil „Umni Gosp.“, da misli vpeljati ministerstvo denarstva troje novih davkov, ki bi donesli cesarski denarnici (kasi) 16 milijonov gold.

Ta ministrov nasvet presoja zdaj poseben odbor (odsek) državnega zbora, in, kakor se zdi, bode sprejet saj tisti novi davek, ki ga bo imela plačavati premožniši gospoda od poslov, konj in kočij, in ki se mu pravi *nagizdnina* ali *obilnina*. Med tem pa je denarstveni minister predložil zboru tudi nekaj družega, da naj bi mu namreč dovolil *vzeti na posodo 96 milijonov gold.* — 30 milijonov teh denarjev, je rekel minister, da bi porabil (ponuceal) za uboge Ogre, ki so zavoljo suše v hudi stiski; s 34 milijoni da bi zalagal in poravnaval primanjkuje 1. 1864 (toliko namreč bo manj dohodkov, kot stroškov); 12 milijonov za papirnate desetice, da ne bi več tekle, in 20 milijonov za poplačanje nekega državnega dolga, ki je na cesarske soline (kjer sol kopljejo) vpisan (zagvišan). Te dni je prišel ta predlog zastran posojila v zbornici poslancev na rešeto. Zbornica je dovolila g. ministru: za Ogre, namesti 30 mil. samo 20; za primanjkuje le 15 mil.; za odpravo papirnatih desetice samih 8 mil. (za 4 mil. desetice naj bi ostalo še med ljudmi); 6 mil. za pomnoženje denarnične zaloge (da bo kaj več denarja v kasah), in 20 mil. na poplačanje (pomanjšanje) solinskih dolžnih pisem; skup 69 milijonov. Povrh tega naj ima minister oblast vzeti na posodo še 16 mil. gold, ko bi se primerilo, da bi njegov nasvet zastran gori imenovanih novih davkov ne obveljal. — Vse to pa mora priti na pretres tudi v zbornici *gosposki* (v kateri sedi imenitniši (velika) gospoda našega cesarstva, ki jo je *cesar poklical*, medtem ko je *poslanec* za uno zbornico *ljudstvo volilo*. Obema zbornicama skup pravimo „državni zbor“ ali „državno svetovavstvo“). Še le tisti sklepi namreč, ki jih obe zbornici sprejmete (pohvalite), se predložijo potem cesarju, da jih potrdi, in potem še le zadobijo postavno moč in veljavo. — Davki (tako je uni dan državni zbor sklenil) se bodo pobirali ta 2 meseca, novembra in decembra, z vsemi poviški kakor lani. — Upravno (cesarsko) leto se ne bo začinjalo več s 1. novembra, ampak s 1. januarja, kakor navadno leto. Sedanje upravno leto, ki se je začelo 1. novembra, teče do konec decembra 1864. —

 „Umni Gospodar“ velja za liste ude c. k. kmetijske družbe, kateri prejemajo oba družbina lista in za druge naročnike **ein gold.** za celo leto. Leto „Gospodarjevo“ teče od 1. oktobra t. l. Naročiti se je vselej čas; poprejšnih listov je še nekoliko ostalo. Naročila naj se pošiljajo vredništvu. Sostavki se jemljejo po slovenski, po nemški ali po italijanski pisani. (Na pravilnost slovenske pisave ne gleda vredništvo). **Vred.**

Listnica vredništva. G. Fl. na Srp. Hvala lepa! Za takrat je bilo prepozno; prihodnjič porabimo vse. — G. C. B. v A. na Krasu. Ravno iz Vaših krajev nam bodo dopisi prav dragi. Zahvala Vam za prijazno ponudbo.

 Prihodnji list pride na svetlo okoli 10. decembra.

V imenu osrednj. odbora, **Andrej Marušič**, redni ud, zač. odgovorni vrednik.

V Gorici, nat. Seitz.